

7.8.2025

Kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin ohjausryhmän kokous 1/2025

Aika: Ke 4.6.2025 klo 9–12

Paikka: Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Borg-sali

Osallistujat:

Tiina Astola (pj)

Markku Jokinen, Kuurojen Liitto ry (vpj)

Yrsa Nyman, oikeusministeriö

Laila Vihersaari-Johnston, valtioneuvoston kanslia

Tea Hoffrén, sosiaali- ja terveysministeriö

Tarja Kahiluoto, opetus- ja kulttuuriministeriö

Magdalena Kintopf-Huuhka, Finlandssvenska teckenspråkiga rf

Taru Kaaja, Suomen Kuurosokeat ry

Aarne Pirkola, Suomen Kuurosokeat ry

Brita Peura, Suomen kuurojen historiaseura ry – Finlands dövhistoriska sällskap rf

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Tuire Laakkio, Coda-yhdistys ry

Sihteeri: Johanna Hautakorpi, oikeusministeriö

Asiantuntija: Niina Lappalainen, oikeusministeriö

1. Kokouksen avaus

Pj. Tiina Astola avasi kokoukseen. Todettiin, että totuus- ja sovinto-prosessissa on nyt alkamassa uusi vaihe, kun työ on käynnistymässä.

2. Ohjausryhmän järjestäytyminen

Niina Lappalainen esitteli ohjausryhmän asettamispäätöksen (LIITE 1) ja sen taustaa. Valmisteluvaiheessa ohjausryhmän kokoonpanosta keskusteltiin yhteisöiden kanssa ja päädyttiin siihen, että ohjausryhmä on melko tiivis ja muodostuu prosessin osapuolten edustajista (yhteisöt ja ministeriöt). Keskustelussa todettiin, että tämän ydinryhmän lisäksi tarkoitus on ollut, että voidaan käydä keskustelua myös laajemmin ja kutsua asiantuntijoita eri teemoista.

Ohjausryhmä valitsi varapuheenjohtajakseen Markku Jokisen, joka edustaa Kuurojen Liittoa. Valinta tehtiin yhteisöjen tekemän ehdotuksen perusteella. Markku Jokinen kiitti luottamuksesta ja totesi, että kyseessä on vaativa tehtävä.

3. Ohjausryhmän toimintatavat

Ohjausryhmä keskusteli toimintatavoistaan ja sopi seuraavaa:

Kokousten asialista toimitetaan noin kymmenen päivää ennen kokousta, jotta osallistujilla on mahdollisuus valmistautua ja tarvittaessa käydä taustakeskustelua oman organisaation sisällä.

Pöytäkirja laaditaan mahdollisimman pian kokouksen jälkeen. Kokouksen osallistujat voivat kommentoida pöytäkirjaluonnosta sähköpostitse. Pöytäkirja julkaistaan verkkosivuilla sen valmistuttua. Pöytäkirjaan kootaan keskeiset linjaukset ja keskustelun aiheet. Keskustelusta voidaan kirjata ylös myös keskeisiä esitettyjä näkökohtia, jotta keskustelun moninaisuus näkyy pöytäkirjassa.

Kokouksissa voi käyttää prosessin kaikkia neljää kieltä. Kokousaineistot laaditaan suomeksi ja ruotsiksi, ja kokouksissa on oikeusministeriön tilaama tulkkaus prosessin kielten välillä. Tulkkauksen vuoksi pidetään tauko noin tunnin välein.

Kokouksen keskustelusta ja päätöksistä laaditaan lyhyt tiivistelmä, joka käännetään prosessin neljälle kielelle. Tiivistelmä pyritään julkaista noin viikon kuluessa kokouksesta.

Käytiin keskustelua siitä, miten voitaisiin vahvistaa osallisuutta prosessissa ja ohjausryhmän työssä. Sovittiin ensimmäisenä asiana, että kokousten aluksi käydään epämuodollinen kierros, jossa ohjausryhmän jäsenet välittävät tietoa omissa yhteisöissään käydyistä toetus- ja sovintoprosessiin liittyvistä keskusteluista.

4. Alustava kokoussuunnitelma

Johanna Hautakorpi esitteli alustavan kokoussuunnitelman (LIITE 2). Syksyllä järjestetään kaksi kokousta, joiden teemoina on yhteistyön käynnistäminen sihteeristön kanssa ja sihteeristön toiminta- ja taloussuunnitelma.

Keskusteltiin yhteistyön järjestämisestä prosessin sihteeristön kanssa. Todettiin, että prosessin sihteeristön valmistelemilla asioilla on keskeinen rooli ohjausryhmän työssä, minkä vuoksi on tarkoituksenmukaista, että sihteeristö on osittain mukana ohjausryhmän kokouksissa esittelemässä asioita ja käymässä vuoropuhelua. Osittain

ohjausryhmän on myös perusteltua keskustella ilman sihteeristön läsnäoloa.

Prosessin sihteeristölle järjestetään perehdytystapaaminen yhteisöjen kanssa, jossa yhteisöt voivat esitellä itsensä ja kertoa prosessin käynnistymisen taustoista.

5. Ilmoitusasiat

- Prosessin mandaatti on tarkoitus käsitellä valtioneuvoston yleisistunnossa 5.6.2025.
- Luonnos hallituksen esitykseksi on lausuntokierroksella 13.6.2025 asti.
- Psykososiaalisen tuen valmistelu on meneillään. Tuen toteuttajaksi on ensi sijassa kaavailtu hyvinvointialuetta tai vastaavaa toimijaa, mutta tunnustelut eivät ole vielä johtaneet konkreettisiin sopimusvalmisteluihin.

6. Päätöskeskustelu

Keskusteltiin prosessin viestinnästä ja ohjausryhmän jäsenten saamista palautteesta.

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Liitteet	Ohjausryhmän asettamispäätös Ohjausryhmän alustava kokoussuunnitelma
Jakelu	Ohjausryhmän jäsenet ja varajäsenet